

Edward Szafrowski

"Norme di applicazione dei Documenti del Vaticano II", Roma 1967 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 12/3-4, 349-350

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE

NORME di applicazione dei Documenti del Vaticano II,

Edizioni Paoline, Roma 1967, ss. 573.

Jest to zbiór, zawierający wyłącznie włoskie tłumaczenie dokumentów z zakresu prawa kanonicznego za okres od początku 1963 r. do końca 1967 r. Właśnie prawniczy charakter (albo raczej prawnoliturgiczny, ponieważ zbiór zawiera także dokumenty liturgiczne) stawia niniejszy zbiór na nieco innej płaszczyźnie niż pokrewne wydawnictwo tzw. „*Dehoniani*” (*Documenti il Concilio Vaticano II*, edizioni dehoniane), w którym zamieszczono najpierw dokumenty wydane przez Sobór, do czego dołącza się (nowe wydania dołączają promulgowane w międzyczasie dokumenty) normy wykonawcze do dekretów soborowych oraz inne, ważniejsze tylko przepisy prawnoliturgiczne.

Omawiany zbiór, zawierający łącznie 52 pozycje, jest podzielony na dwa działy. Pierwszy obejmuje dokumenty wydane przez Papieża (*Atti del Magistero Pontificio*), drugi zaś dokumenty wydane przez Kurię Rzymską (*Atti dei Dicasteri della Curia Romana*). W obydwu działach poszczególne pozycje zamieszczono w porządku chronologicznym.

W krótkiej prezentacji zbioru słusznie podkreśla się, że w oczekiwaniu na promulgację nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego, stanowi on konieczne uzupełnienie dokumentów soborowych.

Każdy z dwóch działów poprzedzony jest spisem treści, gdzie wyszczególniono dokumenty, z zaznaczeniem daty wydania, skrótu pod jakim cytowany jest dany dokument w indeksie analitycznym, nazwy dokumentu od pierwszych jego słów z wyjaśnieniem w nawiasie, jakiej dotyczy dziedziny: np. 30. 11. 63 *PM Pastorale munus (Facoltà ai Vescovi)*.

Samo tłumaczenie dokumentów zamieszczonych w zbiorze zostało tylko w części dokonane przez wydawnictwo. W wielu bowiem wypadkach korzystano z gotowych już tłumaczeń, bądź to (najczęściej!)

z *L'Osservatore Romano*, jak np. w wypadku Konstytucji „Indulgentiarum Doctrina” (por. s. 147) lub z wydawnictwa „*Dehoniany*”, np. gdy idzie o reskrypt papieski „*Cum admotae*” (por. s. 47), a nawet czasem z tłumaczeń dokonanych w periodykach (por. s. 129).

Każda pozycja poprzedzona jest tytułem wyraźnie odróżniającym się od tekstu, co nadaje całości przejrzystą szatę graficzną.

W części zawierającej treść dokumentów, uwidoczniiony jest na każdej stronie u góry nad tekstem albo skrót dokumentu (strona parzysta) albo jego nazwa od pierwszych słów (strona nieparzysta), co daje możliwość zorientowania się jaki dokument znajduje się na danej stronie i jaki względem niego stosuje się skrót. Po każdej pozycji mamy informację, dotyczącą źródła dokumentu oraz uwagi co do autora tłumaczenia.

Pewną niedoskonałością jest brak numerów marginesowych. Sporządzenie ich w tego rodzaju wydawnictwach gwarantuje przy pomocy indeksu rzeczowego, możliwie najszybsze odnalezienie poszukiwanego tekstu. Stosuje się tu natomiast w odniesieniu do każdej pozycji umowne skróty. Gdy pozycja jest bardziej znana (np. *Pastorale minus* — PM), wtedy nie ma trudności w ustaleniu o jaki dokument chodzi w danym wypadku. Gorzej wygląda sytuacja, gdy mamy przed sobą skrót mniej znanego dokumentu (np. SaD = *Sanctissimus Dominus*: jest to dokument przyznający neoprezbiterom władzę udzielania błogosławieństwa papieskiego). Wtedy trzeba będzie najpierw udać się do spisu treści, gdzie wylicza się dokumenty i podaje informacje dotyczące skrótów.

Bardzo solidnie został opracowany indeks rzeczowy: obejmuje blisko 150 stron druku, a więc ponad 1/4 treści całego zbioru. Każde hasło uwydatniono dużym drukiem, a każdy z odnośników zamieszczono w osobnej linii.

Oprócz indeksu rzeczowego sporządzono jeszcze następujące indeksy: systematyczny, w którym obok dokładnego określenia treści dokumentu — i tu zamieszczanego w porządku chronologicznym — podaje się także szczegółowy wykaz jego treści (wyszczególnienie rozdziałów, czy nawet punktów zaopatrzonych w tekście własnym tytułem); alfabetyczny indeks łaciński (ułożony według pierwszych słów dokumentu), ogólny (bo dotyczący obydwu działów); indeks chronologiczny i wykaz źródeł. Cenną rzeczą jest krótkie (na pół strony) zestawienie materiału prawnego zawartego w zbiorze z poszczególnymi kanonami Kodeksu Prawa Kanonicznego. Oczywiście nie można tego traktować jako wyczerpującego zestawienia.

Tak więc, ogólnie rzecz biorąc, zbiór bardzo pożyteczny, a tym, którzy go przygotowali należy się niemałe uznanie za włożony wszechstronnie wysiłek.

Ks. Edward Sztafrowski